

Hyvinvointiraportti 2022

Yhteenveto kunnan täyttämistä hyvinvointitavoitteista ja toteutetuista hyvinvointia edistävästä toimista vuonna 2022

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 23.10.2023 § 50

Raportista

- [Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 6 §](#) määritetään, että kunnan tulee raportoida kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä kunnanvaltuustolle vuosittain.
- Tämän raportin tarkoituksena on antaa yleiskuva kunnan tämänhetkisestä hyvinvointityöstä, joka tehdään seuraavien kohteiden kautta:
 - 1. kunnan HYTE-tavoitteiden seuranta** (vrt [THL:n HYTE-kertoimet](#))
 - HYTE-lyhenne tulee sanoista *hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen*.
 - HYTEen sisältyy 1) [prosessi-indikaattoreita](#), jotka koskevat terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä kuntajohdossa, peruskouluissa, liikunnassa ja urheilussa sekä kunnan kulttuurissa, sekä 2) [tulosindikaattoreita](#), jotka kuvaavat tuloksia hyvinvoinnin edistämisestä väestötasolla.
 - Kunta on määrittänyt omat tavoitteet parantaakseen HYTE-tuloksiaan.
 - 2. kunnan palvelutavoitteiden seuranta**
 - Nämä tavoitteet perustuvat Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelustrategiaan 2022–2025.
 - Kunta on määritellyt omat tavoitteet, jotka käyvät yksiin tämän palvelustrategian kanssa.
 - 3. raportointi lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuudesta.**
 - Tulokset perustuvat Move!-tuloksiin oppilaiden fyysisestä toimintakyvystä.

Prosessi-indikaattorit: Kuntajohto

	THL:n HYTE-tavoite	Kunnan HYTE-tavoite	Kruunupyynn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
HYTE 1	Kuntalaisten elämäntapojen raportointi Väestön elämäntapojen ja niiden muutosten raportointi kunnanvaltuustolle.	Hyvinvointiraportteja tehdään vuosittain ja ne toimitetaan kunnanvaltuustolle.		Kattava hyvinvointikertomus vuosille 2020–2022 käsiteltiin kunnanvaltuustossa vasta 30.1.2023. Samalla hyväksyttiin uusi hyvinvointisuunnitelma, johon kaikki nämä tavoitteet sisältyvät. Kuntakortti otettiin käyttöön kunnassa vuonna 2022.
HYTE 2	Parametri väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen Kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa asetetaan parametrit väestön terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi.	Kunta panostaa vuosittain vähintään 150 euroa/asukas elämänlaadun parantamiseen (kulttuuri, vapaa-aika, urheilu, kirjasto, kansalaisopisto).		Vuonna 2022 kunta panosti yhteensä 1 120 709 € (per 6 403 asukasta) kansalaisopistoon, kirjastoon ja vapaa-aikaan, eli 175 € per asukas.
HYTE 3	Terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteiden saavuttaminen Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan kuinka kunnan terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteet on saavutettu.	Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan kuinka kunnan terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteet on saavutettu.		Arviointikertomuksessa kommentoitiin kunnan HYTE-kertoimia urheilun puolelta. Tarkastuslautakunta pyysi kokonaisvaltaista tavoitemittaria talousarvioon.
HYTE 4	Asiantuntemus terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä Kunnalla on erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.	Hallintojohtajalla on päävastuu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvointiryhmä, koostuen johtoryhmästä ja vapaa-ajan koordinaattorista, kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee hyvinvointia koskevia aiheita. Kunnalla on asiantuntijaryhmä koostuen hallintojohtajasta ja iloisesta kulttuuriryhmästä (ts. edustajia vapaa-ajan sektorilta, kirjastosta, kansalaisopistosta ja kansanopistosta).		Hyvinvointiryhmä luotiin ja kokoontui. Asiantuntijaryhmä perustettiin syksyllä 2022 ja kokoontui siitä lähtien säännöllisesti.
HYTE 5	Asiakasraati tai foorumi Kunnan palveluiden suunnittelussa/kehittämisessä hyödynnetään asiakasraatia/foorumia.	Kunnan verkkosivustolla on jatkuvasti kyselyitä ja kysymyksiä ajankohtaisista asioista, jotta voidaan kuulla kuntalaisten mielipiteitä. Kuntalaisia kannustetaan myös käyttämään verkkosivuston palautetoimintoa. Nuorisovaltuustoa, vanhusneuvostoa ja vammaisneuvostoa kuullaan tärkeissä asioissa. Kansalaistilaisuuksia järjestetään säännöllisesti.		Palautetoiminto otettiin käyttöön verkkosivustolla. Kuntalaisille annettiin mahdollisuus kyselyjen kautta kommentoida kunnan strategiaa, suomekielistä koulua ja kuntatukea nuorille. Strategiasta järjestettiin kuntalaistilaisuus. Vaikuttamiselimet antoivat myös lausunnot strategiasta.

(katso myös [THL, 2022a](#))

¹ = Ei vielä aloitettu = Edistyy = Toteutuu

Prosessi-indikaattorit: Liikunta ja urheilu

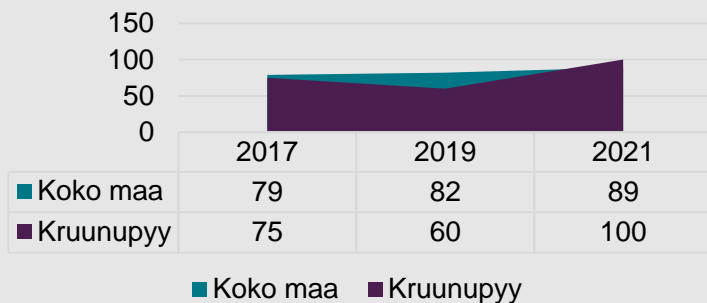
	THL:n HYTE-tavoite	Kunnan HYTE-tavoite	Kruunupyynn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
HYTE 6	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuudesta raportoidaan hyvinvointiraportissa.	Kunta tukee urheilu- ja nuorisotoimintaa vähintään 70 000 € plus 21 500 € vuosittain. Nuorten liikunta-aktiivisuuden seuranta tehdään esimerkiksi Move!-tutkimuksen tuloksilla, jotka vuosittain raportoidaan hyvinvointiraportissa valtuustolle.		Yhteensä jaettiin 63 000 € urheilu- ja 20 460 € nuorisotoiminta-avustusta. Move!-tulokset vuodelle 2022 sisältyvät tähän raporttiin.
HYTE 7	Yhdistysten ja kunnan yhteinen tapaaminen Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikunta- ja urheiluyhdistykset sekä muita yhdistyksiä yhteiseen tapaamiseen.	Kunta järjestää yhteisen yhdistystapaamisen vähintään kerran vuodessa, sekä tarvittaessa.		Kunnan yhdistysaktiivien kanssa pidettiin tapaaminen elokuussa.
HYTE 8	Lapsille ja nuorille suunnatut liikuntaryhmät Kunnassa järjestetään suunnattuja liikuntaryhmiä lapsille ja nuorille, jotka eivät osallistu liikunta- ja urheiluseurojen toimintaan.	Kouluissa toimiva maksuton Hobbis-toiminta alentaa lasten kynnystä osallistua muun muassa liikuntaryhmiin.		Yhteensä 11 harrastusryhmää järjestettiin luokille 1-3. Kunta järjesti myös <i>Nerf kul yhdessä Botnia 4H:n kanssa</i> .
HYTE 9	Seurausten ennakoarviointi (EVA) Ne viranhaltijat, jotka ovat vastuussa liikunnan ja urheilun edistämisestä, osallistuvat valmisteilla olevien lautakuntapäätösten seurausten ennakoarviointiin (EVA).	Laaditaan lomake järjestelmälliseen seurausselvitykseen.		Lomaketta ei oltu laadittu vuonna 2022.
HYTE 10	Monialainen työryhmä liikunnan ja urheilun edistämiseen Kunnalla on sektorit ylittävä työryhmä, joka käsittelee liikunnan ja urheilun edistämistä.	Hyvinvointiryhmä, johon kuuluu johtoryhmä ja vapaa-ajan koordinaattori, kokoontuu säännöllisesti käsittelemään hyvinvointiin liittyviä aiheita.		Hyvinvointiryhmä perustettiin ja se käsittelee kattavan hyvinvointikertomuksen luonnoksen ja uuden hyvinvointisuunnitelman.

(katso myös [THL, 2022b](#))

¹ = Ei vielä aloitettu = Edistyy = Toteutuu

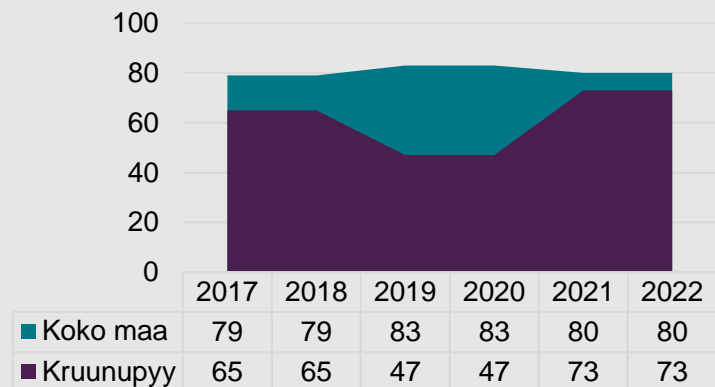
1. Kunnan HYTE-tavoitteiden seuranta

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään peruskoulussa kolmen vuoden välein, % kunnan kouluista*

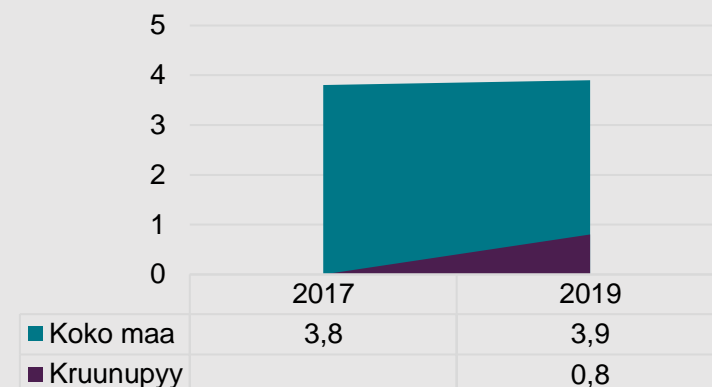
([Sotkanet, 2023](#))

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

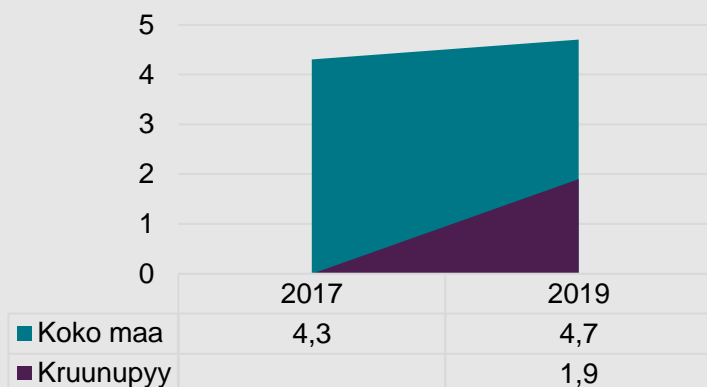
([Sotkanet, 2023](#))

Luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)*

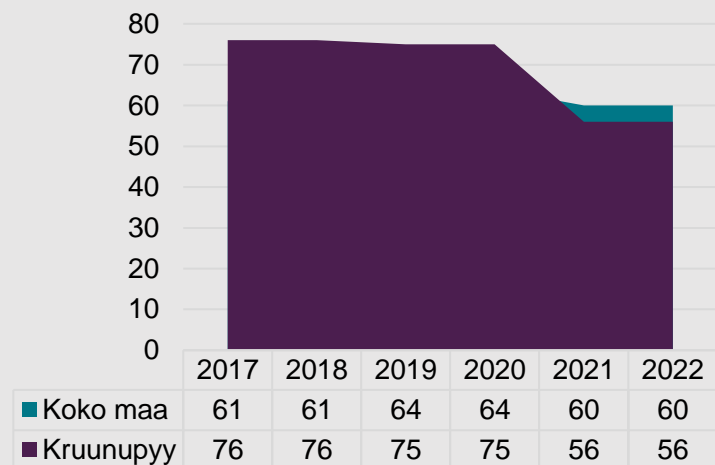
([Sotkanet, 2023](#))

Luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)*

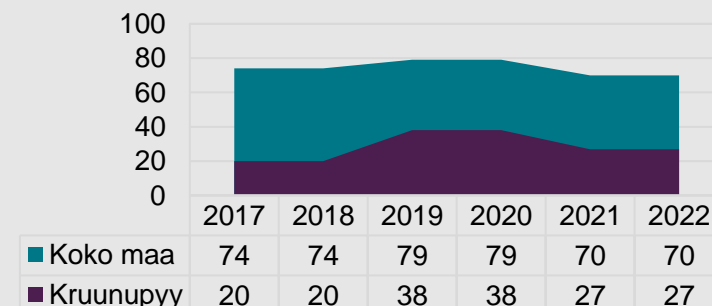
([Sotkanet, 2023](#))

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

([Sotkanet, 2023](#))

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

([Sotkanet, 2023](#))

*Tilastot puuttuvat vuodelta 2022

Prosessi-indikaattorit: Peruskoulu

	THL:n HYTE-tavoite	Kunnan HYTE-tavoite	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
HYTE 11	Kouluympäristön ja koulu yhteisön tarkastus Keskiarvo painotettu kunnan peruskoulujen oppilasmäärään, jossa tarkastetaan kuinka terve ja turvallinen koulu ympäristö on sekä kuinka hyvinvointia edistetään koulu yhteisössä lain edellyttämin tavoin.	Kouluissa mitataan turvallisuutta kyselylomakkeella, johon vastaavat sekä peruskouluoppilaat että lukio-opiskelijat. Hanke erityislahjakkaista oppilaista, vastaava koulutus taataan.		Tuoreimpien tilastojen mukaan kunnassa koetaan olevan turvallinen koulu ympäristö. Hanke erityislahjakkaista oppilaista järjestettiin ja henkilöstö otti esille jokaisen koulupäivän tärkeyden.
HYTE 12	Oppilaiden poissaolo Keskiarvo painotettu kunnan peruskoulujen oppilasmäärään, jossa poissaolojen kokonaismäärä tiedetään.	Koulupoissaolo-hanke jatkuu. Poissaolojen toimintasuunnitelma on ajan tasalla ja sitä seurataan. Wilma-hälytys on käytössä.		Kunnalla oli matala koulu-poissaolo. Wilma-hälytys sekä poissaolon toimintasuunnitelma otettiin käyttöön koulupoissaolo-hankkeen tiimoilta.
HYTE 13	Liikuntatauot Keskiarvo painotettu oppilasmääriin kunnan peruskouluissa, joissa pitkiä liikuntataukoja.	Joka tunnilla kehoitetaan pitämään taukojumppaa ja aamukokouksissa pidetään ohjattua pulssitoimintaa. Erityisesti Ådalenin koulussa kannustetaan oppilaita liikkumaan ulkona välitunneilla. Ohjattuja leikkihetkiä pidetään säännöllisesti.		Pandemian aikana liikuntataukojen määrä on hieman laskenut. Ohjattua taukoliikuntaa pidettiin tunneilla, muttei säännöllisesti. Kouluvalmentaja järjesti myös ohjattuja välituntiaktiviteetteja oppilaille. Nuorimmat lapset ovat säännöllisesti leikkineet metsässä, laulaneet leikkilauluja ja osallistuneet diskotanssiin.
HYTE 14	Kouluruokailun suositus Keskiarvo painotettu oppilasmääriin kunnan peruskouluissa, joissa seurataan suosituksia kouluruokailusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.	Aamiaissuositus ilmoitetaan vanhemmille vanhempaintapaamisissa – erityisesti syksyllä järjestettävissä. Nuoria kehoitetaan syömään kouluaterioita esim. info-tv:n ja lautasmallikuvien avulla.		Tilastojen mukaan valtion kouluruokailusuosituksia seurattiin vain osittain. Ruokaneuvostot tekivät ehdotuksia kuinka koulu-aterioista voisi tehdä miellyttävämpiä ja mitä aterioita voisi tarjota.

(katso myös [THL, 2022c](#))

¹ = Huonompi tulos kuin edellisessä mittauksessa

= Samankaltainen tulos kuin edellisessä mittauksessa

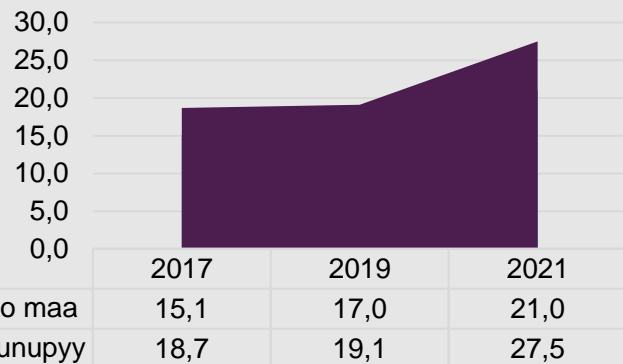
= Parempi tulos kuin edellisessä mittauksessa

Prosessi-indikaattorit: Kulttuuri

	THL:n HYTE-tavoite	Kunnan HYTE-tavoite	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
HYTE 15	<p>Madalletaan kynnyksiä kulttuuriseen osallistumiseen</p> <p>Kun kunta edistää kulttuurista osallistumista, kunta järjestää itse toimintaa, joka alentaa kynnyksiä kulttuuriseen osallistumiseen, tai antaa sellaiselle toiminnalle taloudellista tukea.</p>	<p>Järjestämme teatterimatkoja matkanjohtajan kera alentaaksemme kynnyksiä osallistua kulttuuritapahtumiin. Kannustamme Kaikukortin käyttöön. Kunta jakaa tukia vähintään 24 500 € vuosittain kulttuuritoimintaan. Kouluissa seurataan kulttuurioppipolkua.</p>		<p>Yksi teatterivierailu farssiin <i>Man får väl ställa upp</i> (Wasa Teater) järjestettiin. Lapsille tarjottiin mahdollisuus osallistua maksuttomaan kaksikieliseen konserttiin Samlingshusetilla. Kaikukortista tiedotettiin kansalaisopiston esitteen kautta sekä kunnan sosiaalisessa mediassa. Avustuksia jaettiin yhteensä 22 500 € kulttuuriseen toimintaan ja kulttuurioppipolkua seurattiin.</p>
(katso myös THL, 2022d)		¹ ●○○ = Ei vielä aloitettu ●●○ = Edistyy ●●● = Toteutuu		

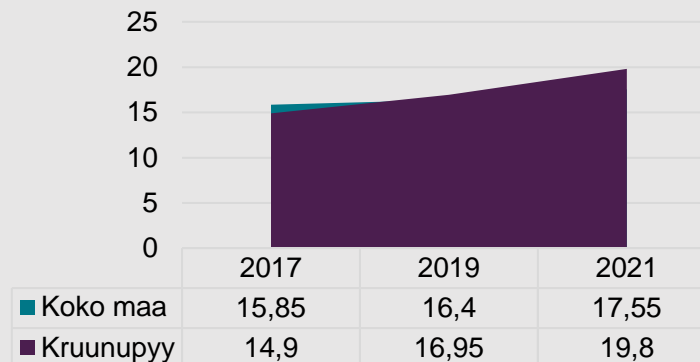
1. Kunnan HYTE-tavoitteiden seuranta

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % nuorisosta*

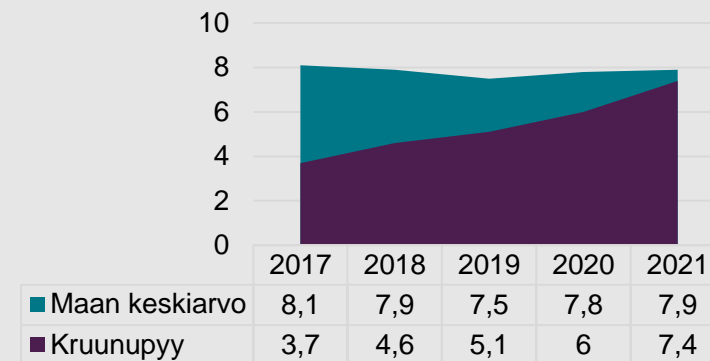
(KTK, 2022)

Ylipainoisten 8. ja 9. luokan oppilaiden ja lukio-opiskelijoiden osuus koko maahan verrattuna*

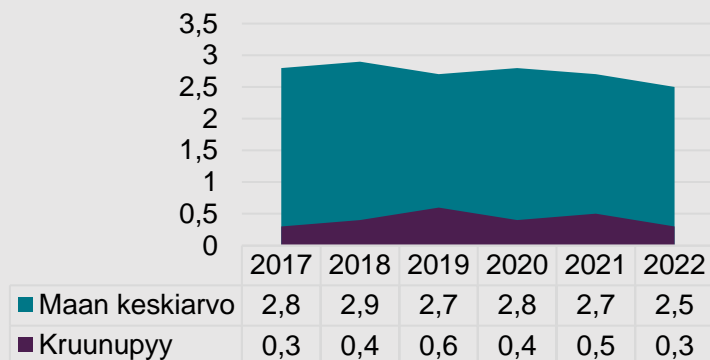
(KTK, 2022)

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä*

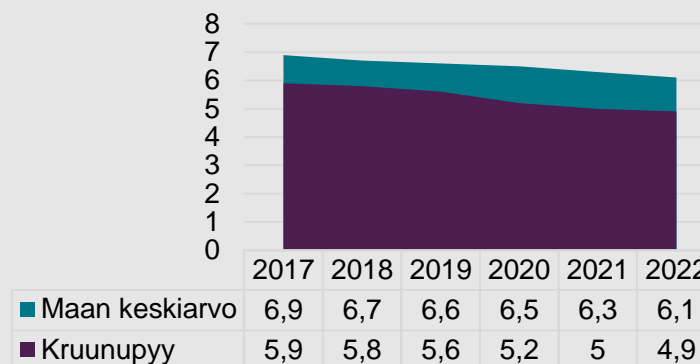
(Sotkanet, 2022)

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

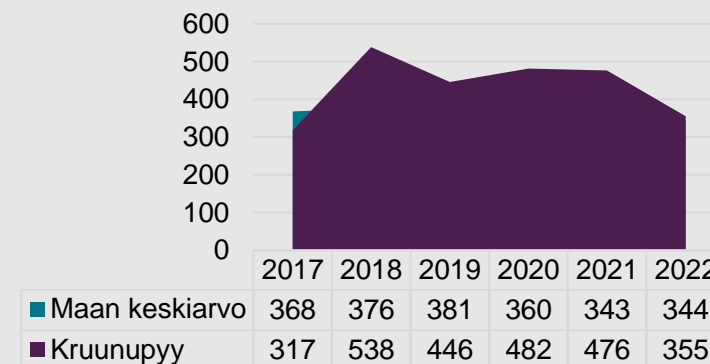
(Sotkanet, 2022)

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

(Sotkanet, 2022)

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

(Sotkanet, 2022)

*Tilastot puuttuvat vuodelta 2022

Tulosindikaattorit

	THL:n HYTE-tavoite	Kunnan HYTE-tavoite	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
HYTE 16	Hyvä terveydentila Vähentää vuosiluokan 8 ja 9 oppilaiden määrää, jotka kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi.	Edistämme liikumista ja ulkona liikumista ulkopedagogiikan avulla. Koulupalmentaja työskentelee aktiivisesti kouluissa ja on saatavilla sosiaalisen median kautta.		Tuoreimman tilaston mukaan nuoret voivat huonosti pandemian aikana, mutta tulokset vuodelle 2022 puuttuvat vielä. Lukuvuosisuunnitelma ulkopedagogiselle toiminnalle otettiin käyttöön. Ulkopedagogi työskenteli kaikkien ryhmien kanssa esikoulussa, kaikki luokkien kanssa alakoulussa sekä piti ulkopedagogista toimintaa yläkoululle ja lukiolle. Koulupalmentaja järjesti välituntiaktiviteettejä ja oli saatavilla somessa.
HYTE 17	Ylipainon vähentäminen Vähentää ylipainoisten oppilaiden määrää vuosiluokilla 8 ja 9.	Opetamme aktiivisesti terveitä elämäntapoja. Koulut panostavat välituntiaktiviteetteihin. Kunta tarjoaa edullisia, vaihtelevia ja terveellisiä välipaloja kouluissa.		Ylipainoisten nuorten määrä on kasvanut pandemian aikana. Vuonna 2022 järjestettiin pyöräilykampanjoita sekä urheilu- ja ulkoilupäiviä. Huoltajille annettiin tietoa ravinnosta, unesta ja liikunnasta. Ådalenin koululla oli tarjolla terveellisiä välipaloja.
HYTE 18	Syrjäntymisen vähentäminen Vähentää koulutuksen ulkopuolella olevien 17–24-vuotiaiden määrää (verrattuna samanikäiseen väestöön).	Meillä on sopimus After Eightin kanssa koskien etsivää nuorisotyötä, josta maksamme vuosittaisen maksun sovitun käytännön mukaan naapurikuntien kanssa. Kaikille oppilaille taataan opiskelupaikka yhdeksännen luokan jälkeen.		Yhteistyö After Eightin kanssa jatkui. Koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä lisääntyi vuonna 2022, mutta Kruunupyyn kunta on kuitenkin paremmassa asemassa kuin muut kunnat.

¹ = Huonompi tulos kuin edellisessä mittauksessa = Samankaltainen tulos kuin edellisessä mittauksessa = Parempi tulos kuin edellisessä mittauksessa

Tulosindikaattorit

	THL:n HYTE-tavoite	Kunnan HYTE-tavoite	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
HYTE 19	Taloudellisen turvallisuuden lisääminen Vähentää 25–64-vuotiaiden pitkän ajan toimeentulotukien saajien määrää (verrattuna samanikäiseen väestöön).	Meillä on työllisyysvastaava, joka vastaa kunnan pitkäaikaistyöttömien palkkaamisesta sekä kesätyöntekijöiden palkkaamisesta. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa kehitetään.		Pitkän ajan toimeentulotukien saajien määrä oli hyvin matala kunnassa. Kunta otti käyttöön työllisyysvastaavan toimen. Pitkäaikaistyöttömien määrä kunnassa laski 2 %:lla. Kunta otti vastaan myös 35 kesätyöntekijää.
HYTE 20	Työikäisen väestön kasvu Vähentää 25–64-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkettä saavien määrää (verrattuna samanikäiseen väestöön).	Meillä on työllisyysvastaava, joka vastaa kunnan pitkäaikaistyöttömien palkkaamisesta sekä kesätyöntekijöiden palkkaamisesta. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa kehitetään.		Nuorten työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä laski edelleen.
HYTE 21	lääkäiden hyvä fyysinen terveys Vähentää yli 65-vuotiaiden kaatumisista johtuvia hoitajaksoja (verrattuna 10 000 samanikäiseen henkilöön).	Mahdollisuus osallistua maksuttomaan liikuntaneuvontaan matalalla kynnyksellä.		Kunnalla oli liikuntainnostaja palkattuna 50 %:sti. lääkäiden kaatumisista johtuvien hoitajaksojen määrä väheni jopa 25 %.

¹ = Huonompi tulos kuin edellisessä mittauksessa

 = Samankaltainen tulos kuin edellisessä mittauksessa

 = Parempi tulos kuin edellisessä mittauksessa

A. Hyvän terveyden ja terveellisten elämäntapojen edistäminen

	Hyvinvointialueen palvelutavoitteet	Kunnan omat palvelutavoitteet	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdolliset perustelut tulokselle
Lapset, nuoret, perheet	1.1 Tarjota kaikille lapsille mahdollisuus maksuttomaan harrastukseen matalalla kynnyksellä (Suomenmalli)	Lapsille vuosiluokilla 1–3 tarjotaan mahdollisuutta osallistua Hobbis-toimintaan.	● ● ●	Vuosiluokille 1–3 järjestettiin yhteensä 11 harrasteryhmää.
	1.3 Kehittää yhteisiä toimintamalleja, jotka edistävät lasten, nuorten ja perheiden terveellisiä ravitsemus- ja liikuntatottumuksia	Tietoa jaetaan varhaiskasvatuksessa, esikoulussa ja koulussa, esim. ruokaneuvojen, ohjattujen leikkihetkien ja/tai liikuntakampanjoiden avulla.	● ● ●	Pyöräilykampanjoita järjestettiin kouluissa. Ruokaneuvostot antoivat ehdotuksia kouluruuasta. Ulkona olemista edistettiin ulkopedagogiikan avulla.
Työikäiset henkilöt	2.3 Kehittää ja tarjota tervetulo- ja tietopaketti hyvän perusterveyden ylläpitämisestä ja hyvinvoinnin edistämisestä	Tietopaketti tehdään ja jaetaan: Tietoa hyvän perusterveyden ylläpitämisestä ja hyvinvoinnin edistämisestä esim. unen, ravinnon ja liikunnan avulla.	● ● ●	Tietopakettia ei oltu vielä laadittu vuonna 2022.
Iäkkäämmät	3.1 Iäkkäämmillä on hyvä terveys ja hyvinvointi sekä hyvä toimintakyky, joka mahdollistaa lisää aktiivisia elinvuosia	Liikuntainnostaja ylläpitää läheistä yhteistyötä muiden hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa ja kehittää yhdessä toimintaa.	● ● ●	Hyvinvointialueen ja Pohjanmaan liikuntavastaavien kanssa järjestettiin yhteinen tapaaminen.
	3.2 Ohjataan kulttuuriin palveluihin/integrointiin osana palveluohjausta ja neuvontapalveluita.	Annetaan mahdollisuus maksuttomiin kulttuuri- ja urheiluelämyksiin ja aktiviteetteihin Kaikukortin avulla.	● ● ●	Kaikukortti oli käytössä. Kortista tiedotettiin kansalaisopiston kurssiesitteessä.

¹ ● ● ● = Ei vielä aloitettu ● ● ● = Edistyy ● ● ● = Toteutuu

B. Mielen terveyden edistäminen ja päihteiden väärinkäytön ennaltaehkäisy

	Hyvinvointialueen palvelutavoitteet	Kunnan omat palvelutavoitteet	Kruunupyynn tulos ¹	Mahdolliset perustelut tulokselle
Lapset, nuoret, perheet	4.1 Yhteiset toimintamallit ja suunnitelmat ehkäisevään päihdetyöhön	<ul style="list-style-type: none"> - Kartoitetaan päihteiden väärinkäytön sekä psyykkisen pahoinvoinnin esiintyvyyttä - PEPP-mallia käytetään opetuksessa - Teema huomioidaan mielen terveysviikolla 		Mielen terveysviikolla järjestettiin tapahtuma psyykkisestä pahoinvoinnista. Järjestettiin myös <i>Päivä hyvinvoinnille</i> –tapahtuma. PEPP-mallia käytettiin osittain.
	4.2 Tarjota tukea vanhemmuudessa lapsen kasvun aikana matalan kynnyksen toiminnan, tiedon jakelun ja kolmannen sektorin verkostoitumisen avulla.	<ul style="list-style-type: none"> - Vanhemmille annetaan tukea, esim. vanhempaintapaamisten ja luentojen avulla. - Vähennetään leimautumista jakamalla tietoa mielen terveysongelmista sekä huoltajille että nuorille mm. mielen terveysviikon aikana. 		Teeman parissa työskenneltiin kouluterveydenhuollon kautta. Ylimääräinen resurssi oli paikalla koulussa edistämässä oppilaiden mielen terveyttä. Decibelistä vierailtiin kunnassa ja kerrottiin palveluista.
	4.3 Tukea lasten ja nuorten henkistä hyvinvointia lisäämällä heidän, huoltajien ja henkilöstön tietoa mielen terveydestä/mielen terveysongelmista ja toteuttaa ennaltaehkäiseviä toimintamalleja omassa toiminnassa sekä tarjota matalan kynnyksen toimintaa yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> - Aloitetaan uudelleen Rennox-toiminta lukiossa. - Järjestetään ohjelmaa kiinnittääkseen huomiota mielen terveysviikkoon, esim. kokemusasiatuntijoita voidaan kutsua vierailulle. - Järjestetään henkilöstölle tilaisuuksia ehkäisevän päihdetyön toiminnasta ja mielen terveysongelmista. - Kiusaamisen vastainen suunnitelma pidetään ajan tasalla, toteutetaan ja seurataan aktiivisesti. 		Rennox-toimintaa tarjottiin, mutta kiinnostuneita oli liian vähäinen määrä. Christoph Treier luennoi lukiolaisille ja keskityttiin rentoutus-harjoituksiin. Kiusaamisen vastainen suunnitelma päivitettiin.
lääkärimät	6.1 Riskitekijät tunnistetaan varhaisessa vaiheessa	<ul style="list-style-type: none"> - Vuosittain järjestetään Voi hyvin –päivä senioreille, esimerkiksi keskittyen työelämästä eläkkeelle siirtymiseen. - Mahdollisuus osallistua matalan kynnyksen liikuntaneuvontaan. 		Järjestettiin senioripäivä, jossa mm. Christoph Treier luennoi: Teema oli <i>Nyt sinulla on enemmän vapaa-aikaa mutta vähemmän elinaikaa</i> . Kunnassa tarjottiin maksutonta liikuntaneuvontaa.

¹ = Ei vielä aloitettu

= Edistyy

= Toteutuu

C. Toimintakyvyn edistäminen ja ylläpito

	Hyvinvointialueen palvelutavoitteet	Kunnan omat palvelutavoitteet	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
Lapset, nuoret, perheet	7 Syrjäytymisen ehkäiseminen.	<ul style="list-style-type: none"> - Tuki oppimiselle ja osallistamiselle –hanke jatkaa toimintaansa. - Koulupoissaolojen toimintasuunnitelma pidetään ajan tasalla ja sitä seurataan. - Toimintamalli Hux sisäiseen yhteistyöhön pidetään ajan tasalla ja sitä seurataan. - Hemmasittare-hanke jatkuu ja kunta työskentelee kovasti saadakseen kaikki oppilaat kouluun. 		Tuki oppimiselle ja osallistamiselle –hanke jatkui. Koulupoissaolojen toimintasuunnitelma otettiin käyttöön. Kaikille 9-luokkalaisille taattiin opiskeluiden jatko. Opettaja kävi oppilaiden kotona kannustamassa heitä koulunkäyntiin.
Työikäiset henkilöt	8.1 Kehitetään palveluketjuja kuten työllisyyden edistämispalveluja hyvinvointialueen, kunnan, Kelan, TE-toimiston välillä ja tarjotaan sekä ylläpidetään kuntouttavia työpaikkoja, työharjoittelua ja työkokeiluja.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunta jatkaa sisäisten työllistämiskokousten pitoa ja kutsuu paikalle myös Kelan, TE-toimiston ja hyvinvointialueen sosiaalityöntekijät, jotka sijoittavat tarvitsevat kuntouttaviin työtehtäviin. - Kunta ottaa vastaan nuoria ja muita työttömiä kuntouttavaan työhön, työharjoitteluun ja työkokeiluun. - Kunta jatkaa kesätyöntekijöiden palkkaamista. - Kunta ylläpitää hyvää yhteydenottopitoa yhdistyksiin, jotka voivat ottaa vastaan kesätyöntekijöitä ja työttömiä. 		Kunta palkkasi 35 kesätyöntekijää, joista yhdistykset ottivat vastaan 11. Työllistämiskokouksia järjestettiin joka toinen kuukausi.
Iäkkäämmät	9.1 Iäkkäämmillä on hyvä toimintakyky pitempään ja aktiivisten elinvuosien määrä lisääntyy hyvän toimintakyvyn avulla	Tarjotaan mahdollisuus osallistua matalan kynnyksen liikuntaneuvontaan.		Kunnalla on liikunta-innostaja palkattuna 50 %:sti.
	9.2 Aluesuunnittelu ja –kehitys myötävaikuttaa turvalliseen elinympäristöön sekä edistää toimintakykyä ja osallisuutta	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavoituksessa huomioidaan palvelujen läheisyys. - Kunnan kiinteistöjä suunnitellaan priorisoidaan saavutettavuus. 		Teerijärven uuden koulun suunnittelussa konsultoitiin vammaisneuvostoa. Uusi koulurakennus suunnitellaan saavutettavaksi kouluksi, mitä vanha koulu ei ole.

¹ = Ei vielä aloitettu

 = Edistyy

 = Toteutuu

D. Osallisuus sekä turvallisuuden edistäminen

	Hyvinvointialueen palvelutavoitteet	Kunnan omat palvelutavoitteet	Kruunupyynn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
Lapset, nuoret, perheet	10.1 Kehittää tasavertaisia matalan kynnyksen palveluita, jotka edistävät turvallisuuden tunnetta, esim. toimivat ja monialaiset oppilas- ja opiskelijahuollot, kiusaamisen ehkäisevä työ. Ehkäistä väkivaltaa perheissä ja lähisuhteissa.	<ul style="list-style-type: none"> - Kehittää joustavat yhteistyöketjut niin sisäisesti kuin yhdessä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. - Kiusaamisen vastainen suunnitelma pidetään ajan tasalla ja sitä seurataan aktiivisesti. 		Tehtiin valmisteluja kouluterveydenhuollon ja psykologipalveluiden siirtymisestä kunnalta hyvinvointialueelle. Kiusaamisen vastainen suunnitelma päivitettiin koulujen toiminta-suunnitelmissa.
	10.2 Edistää kulttuurienvälistä ymmärrystä.	<ul style="list-style-type: none"> - Eri kulttuurien juhlapäiviä nostetaan esille sivistyksen toiminnassa. - Monimuotoisuus huomioidaan henkilöstöpolitiikassa. - Kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua monikulttuuriseen päivään 6-luokalla kunnan kulttuurioppipolun mukaisesti. - Kulttuurioppipolkua seurataan ja pidetään ajan tasalla. 		Kunnan uuden henkilöstöstrategian luonnoksessa, jonka henkilöstöjaosto käsitteli, otettiin esille yhtenä tavoitteena monimuotoisuuden huomioiminen. Monikulttuurinen päivä järjestetään joka toinen vuosi, mutta ei vuonna 2022. Kulttuurioppipolkua seurattiin.
	10.3 Osallistumissuunnitelma – Tuoda esille lasten ja nuorten ääni hyvinvointialueella ja kunnissa.	<ul style="list-style-type: none"> - Toimia tukena ja kannustaa nuorisovaltuuston edelleen kehittämistä. - Selvittää mahdollisuutta kunnalliseen lapsiparlamenttiin. - Oppilasneuvostojen äänet tuodaan esille aktiivisesti. - Kouluissa järjestetään vuosittain nuorisovaalit. 		Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa ja jätti yhden aloitteen. Paneelikeskusteluja järjestettiin kouluissa. Nuorisovaltuuston edustajia osallistui SU:n poliittikkokouluun Helsingissä.
Työkäiset henkilöt	11.1 Kehittää kotouttamista edistäviä yhteistyömalleja.	<ul style="list-style-type: none"> - Vuosittainen tapaaminen asiantuntijaryhmän kanssa, johon kuuluu hallintojohtaja, sivistystoimenjohtaja, kansanopiston rehtori sekä edustaja Kotouttamisportista. 		Tapaamista ei järjestetty vuonna 2022. <i>Svenskakaffe</i> järjestettiin säännöllisesti Teerijärvellä.
	11.2 Kehittää digitaalisia palveluita asiakasosallisuuden ja asiakasraadin tehostamiseksi. Osallistumissuunnitelma.	<ul style="list-style-type: none"> - Kannustetaan antamaan ehdotuksia hyvinvointia edistävästä toimenpiteistä käyttämällä kunnan verkkosivustolla olevaa palautetoimintoa. Palautteeseen vastataan 14 päivän kuluessa ja asia osoitetaan eteenpäin asiasta tietävälle henkilölle. 		Palautetoiminto otettiin käyttöön verkkosivustolla.

¹ = Ei vielä aloitettu = Edistyy = Toteutuu

D. Osallisuus sekä turvallisuuden edistäminen

	Hyvinvointialueen palvelutavoitteet	Kunnan omat palvelutavoitteet	Kruunupyyn tulos ¹	Mahdollinen perustelu tulokselle
iäkkäimmät	12.1 Digitaalisia/tekniisiä ratkaisuja käytetään enemmän hyvinvoinnin, terveyden ja osallistamisen edistämiseen	<ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstöä kannustetaan tarkastamaan asiakirjojensa saavutettavuus ennen niiden julkaisua kunnan verkkosivustolla. - Markkinoidaan kirjastojen tietokoneiden saatavuutta - Kyselyitä ja kysymyksiä ajankohtaisista asioista löytyy jatkuvasti kunnan verkkosivustolla, jotta kuullaan asukkaiden mielipiteitä 		Asukkaille annettiin mahdollisuus kommentoida kyselyjen kautta kunnan strategiaa, suomenkielistä koulua ja kuntatukea nuorille.
	12.2 Etäohjauksen käyttö fyysisen harjoituksen edistämässä	Digitaaliset Voi hyvin –vinkit julkaistaan säännöllisesti kunnan Instagram-tilillä		Voi hyvin –vinkki julkaistiin kunnan Instagram-tilillä joka perjantai.
	12.3 Vahvistaa iäkkäiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia	Vanhusneuvostoa kannustetaan antamaan lausuntoja iäkkäitä koskevista asioista ennen niiden siirtymistä muihin toimielimiin.		Vanhusneuvosto antoi lausunnon kunnan uudesta strategiasta.

¹ = Ei vielä aloitettu = Edistyy = Toteutuu

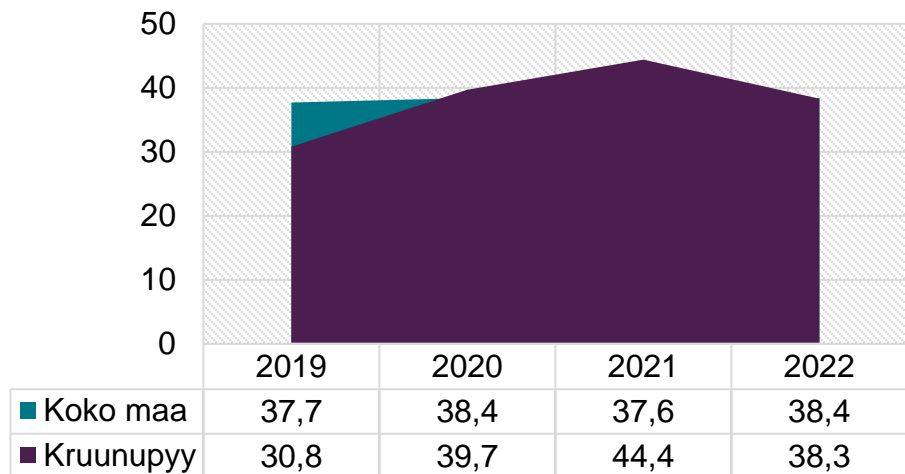
Kunnan Move!-tulokset

Move!-järjestelmä mittaa:

- fyysisiä ominaisuuksia (kestävyyttä, nopeutta, voimaa ja liikkuvuutta)
- motorisia taitoja (tasapaino, liikkuminen ja välineenkäsittely)
- havaintomotorisia taitoja.

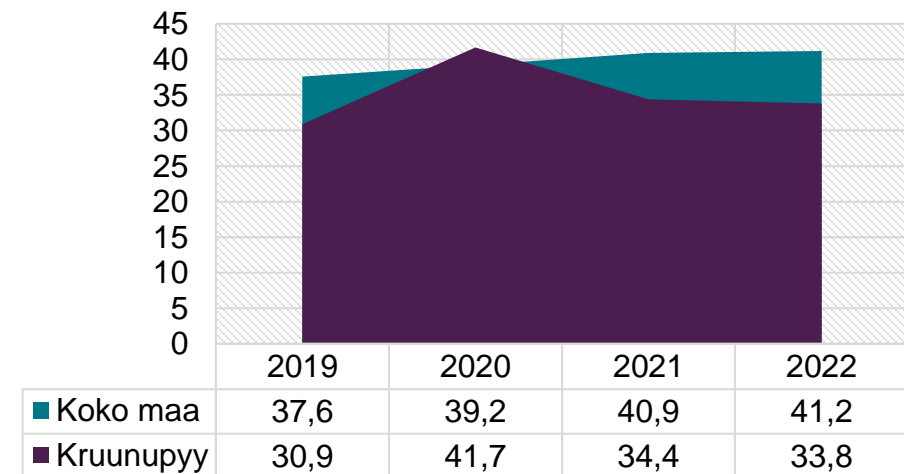
Alla olevat tulokset kuvaavat prosentuaalista osaa oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on sellaisella tasolla, joka mahdollisesti kuluttaa tai vaikuttaa haitallisesti terveyteen ja hyvinvointiin. Laskennassa on huomioitu kaikki fyysisen toimintakyvyn osa-alueet.

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

([Sotkanet, 2022](#))

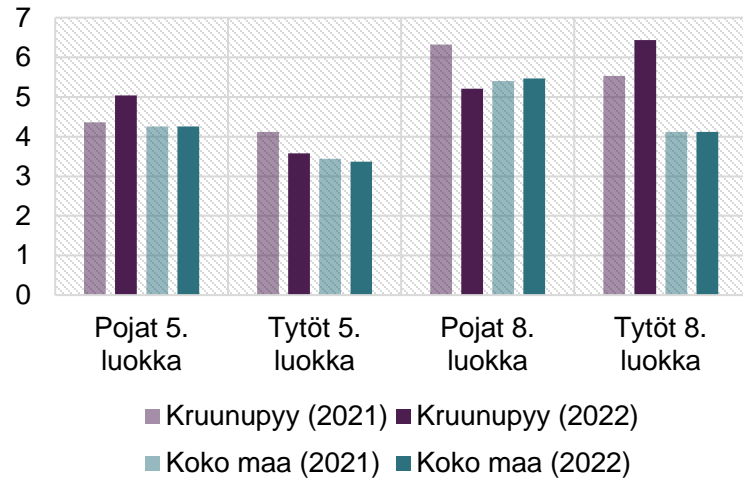
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

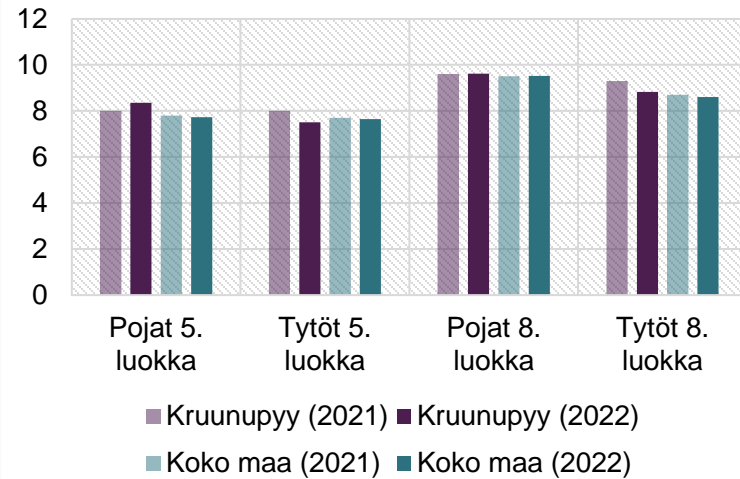
([Sotkanet, 2022](#))

3. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi

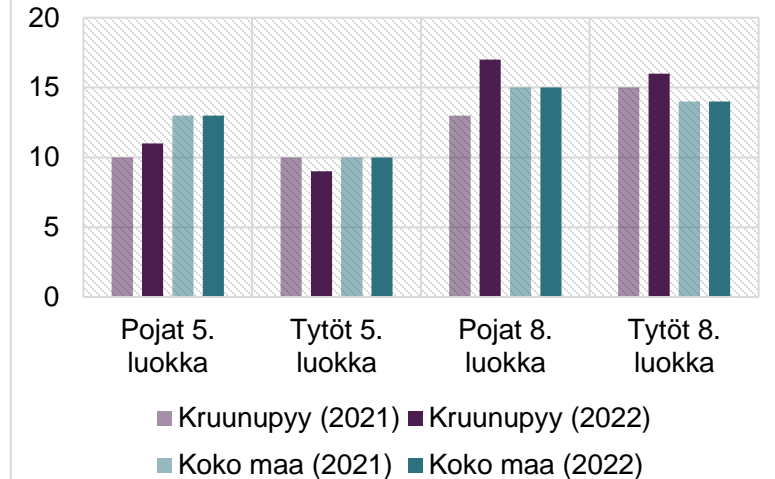
20 metrin viivajuoksu

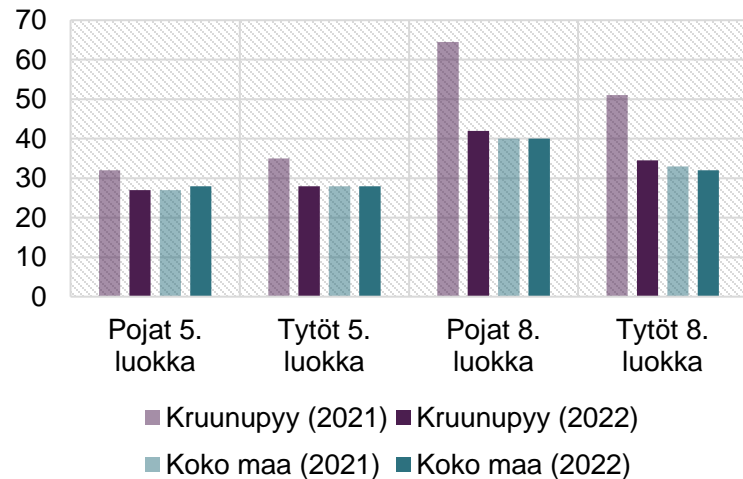
Vauhditon 5-loikka

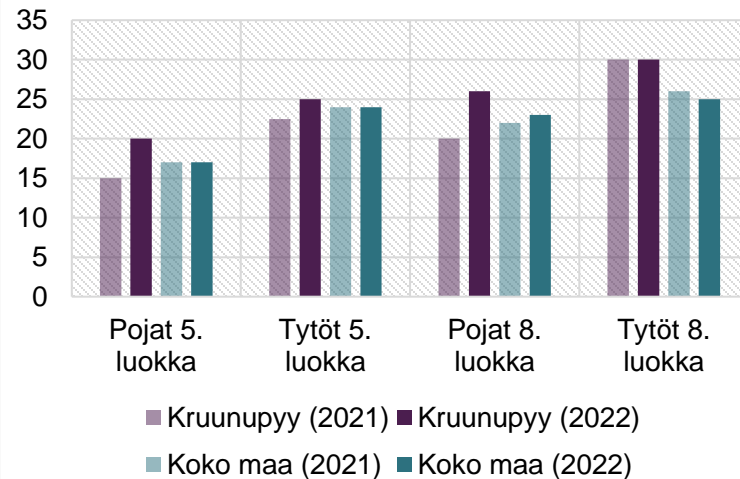
Heitto-kiinniottoyhdistelmä

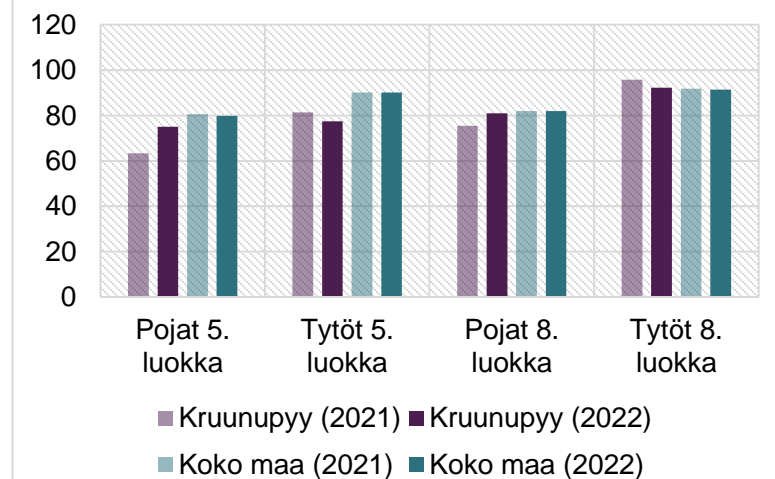
Ylävartalon kohotus

Etunojapunnerrus

Liikkuvuus, yhteensä

Lähteet

- KTK (2022) = Kouluterveyskysely. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla: https://sampon.thl.fi/pivot/prod/sv/ktk/ktk1/summary_perustulokset2
- *Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä* (612/2021). Sosiaali- ja terveysministeriö. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210612#Lidm45949346009920>
- *Move!* (2021). Fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä: Kruunupyö. Mittaustulokset syyskuu 2021. Saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/move-mittaustuloksia>
- *Move!* (2022). Fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä: Kruunupyö. Mittaustulokset syyskuu 2022. Saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/move-mittaustuloksia>
- Sotkanet (2022). Tilastotietoa väestön terveydestä ja hyvinvoinnista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla: <https://sotkanet.fi/sotkanet/sv/index>
- THL (2022a) = Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. *Kuntajohto*. Saatavilla: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/prosessi-indikaattorit/kuntajohto>
- THL (2022b) = Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. *Liikunta*. Saatavilla: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/prosessi-indikaattorit/liikunta>
- THL (2022c) = Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. *Peruskoulu*. Saatavilla: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/prosessi-indikaattorit/peruskoulu>
- THL (2022d) = Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. *Kulttuuri*. Saatavilla: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/prosessi-indikaattorit/kulttuuri>